

LAKIEHDOTUS
KANSAKUNTIEN TASA-ARVOISUUDESTA
JA VÄHEMMISTÖKANSALLISUUKSIEN
OIKEUKSIEN SUOJELUSTA ⁸⁶

1. Muutokset Venäjän hallinnollisen jaotuksen (kylien, volostien, ujestien, kuvernementtien, kaupunginosien ja -alueiden, esikaupunkien y.m.) rajoihin niin maaseudulla kuin kaupungeissakin tehdään nykyisten taloudellisten olojen ja paikallisen väestön kansallisen kokoomuksen huomioinnin perusteella.

2. Tämän huomioinnin suorittavat valiokunnat, jotka paikallinen väestö valitsee yleisellä, välittömällä, yhtäläisellä ja salaisella äänestyksellä, edustuksen ollessa tasa-suhtainen, ja tällöin ne toiskansalliset vähemmistöt, jotka ovat niin vähälukuisia, etteivät voi valita yhtä valiokunnan jäsentä (edustuksen ollessa tasasuhtainen), valitsevat valiokuntaan neuvottelu-oikeuden omaavan jäsenen.

3. Uusien rajojen lopullinen vahvistaminen kuuluu valtakunnan keskusparlamentin toimivaltaan.

4. Poikkeuksetta kaikille paikkakunnille valtiossa säädetään paikallinen itsehallinto yleisen, välittömän, yhtäläisen ja salaisen äänestyksen sekä tasasuhtaisen edustuksen pohjalla, ja tällöin sellaisten paikkakuntien kokonaisuudella, joilla vallitsevat erikoiset maantieteelliset ehdot sekä elämän- ja talousolot tahi joiden väestön kansallinen kokoomus on erikoinen, on oikeus muodostaa autonomisia alueita autonomisine alue-eduskuntineen.

5. Autonomisten eduskuntien ja paikallisten itsehallinnollisten laitosten hallintotoimien puitteiden määrääminen kuuluu valtakunnan keskusparlamentin toimivaltaan.

6. Valtion kaikki kansakunnat ovat ehdottomasti tasa-arvoisia ja kaikki jollekin yhdelle kansakunnalle tai yhdelle kielelle kuuluvat erioikeudet katsotaan sallimattomiksi ja perustuslain vastaisiksi.

7. Paikalliset itsehallinnolliset laitokset ja autonomiset eduskunnat määräävät kielen, jolla kyseisen paikkakunnan tai seudun kaikkien valtiollisten ja yhteiskunnallisten virastojen asiat hoidetaan, ja kaikilla toiskansallisilla vähemmistöillä on oikeus vaatia tasa-arvoisuusperiaatteen nojalla oman kielensä oikeuksien ehdotonta suojelua, esimerkiksi oikeutta saada valtiollisilta ja yhteiskunnallisilta virastoilta vastaus samalla kielellä, jolla anomus on tehty, j.n.e. Sellaiset zemstvojen, kaupunkien y.m. toimenpiteet, jotka loukkaavat vähemmistökansallisuuksien kielten tasa-arvoisuutta niin finanssialalla kuin myös hallinnollisella, oikeudenkäynnin ja millä muulla alalla tahansa, katsotaan pätemättömiksi ja on peruutettava vastalauseen nojalla, jonka voi esittää kuka valtion kansalainen hyvänsä, riippumatta hänen asuinpaikastaan.

8. Kukin valtion itsehallinnollinen yksikkö niin maaseudulla kuin kaupungeissakin valitsee yleisellä, yhtäläisellä, välittömällä ja salaisella äänestyksellä sekä tasasuhtaisen edustuksen pohjalla kouluneuvostot, jotka täydellisesti ja autonomisesti hoitavat poikkeuksetta kaikkiin väestön kulttuuri- ja valistustarkoituksiin suoritettavat menot kaupungin- ja zemstvolaitosten valvonnan ja johdon alaisina.

9. Sellaisissa alueyksiköissä, joiden kansallinen kokoomus ei ole yhtäläinen, täytyy kouluneuvostojen jäsenmäärän olla vähintään 20. Tätä lukua (20) voidaan korottaa itsehallinnollisten yksikköjen ja autonomisten eduskuntien päätöksellä. Paikkakunniksi, joiden väestön kansallinen kokoomus ei ole yhtäläinen, katsotaan ne, joilla toiskansallisiin vähemmistöihin kuuluvia on vähintään 5% väestöstä.

10. Kullakin kyseisen itsehallinnollisen yksikön vähemmistökansallisuudella, joka on niin vähälukuinen, että edustuksen ollessa tasasuhtainen se ei voi valita yhtä jäsentä kouluneuvostoon, on oikeus valita kouluneuvostoon neuvottelu-oikeuden omaava jäsen.

11. Se varojen suhteellinen osa, joka käytetään kyseisen paikkakunnan toiskansallisten vähemmistöjen kulttuuri- ja valistustarkoituksiin, ei saa olla pienempi kuin toiskansallisten vähemmistöjen suhteellinen osuus kyseisen paikkakunnan koko väkiluvusta.

12. Väestön laskennat, joissa huomioidaan kansalaisten äidinkieli, suoritetaan vähintään kerran 10 vuodessa koko valtiossa ja vähintään kerran 5 vuodessa niillä alueilla ja

paikkakunnilla, joiden väestön kansallinen kokoomus ei ole yhtäläinen.

13. Kaikki sellaiset kouluneuvostojen toimenpiteet, jotka jollain tavalla loukkaavat paikallisväestön kielten ja kansakuntien täydellistä tasa-arvoisuutta tahi rikkovat sitä periaatetta, että kulttuuri- ja valistustarkoituksiin myönnetyt varat jaetaan tasasuhtaisesti väestöön kuuluvien vähemmistökansallisuuksien osuuden mukaan, on katsottava pätemättömiksi ja peruutettava vastalauseen nojalla, jonka voi esittää kuka valtion kansalainen hyvänsä, riippumatta hänen asuinpaikastaan.

*Kirjoitettu myöhemmin
kuin toukokuun 6 (19) pnä 1914*

*Julkaistu ensi kerran v. 1937
XXX Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*
